

ДАМАВІКАМЕРОН МІЕНСКІ

2004

НОВАМАДЭРНІСТ

Каза была ў пацана. Буфера, дупец, тое-сёе. Па-сунуліся яны на «Манга-Манга». Рок заслухаць, чыпсамі пахрумкаць, патрэсціся пад музон, паска-каць, пагізаваць. «Манга-Манга» — фуфловая бры-гада. Але без бабла можна і заслухаць, і піва там налівалі без башлей. Рэклама.

Задушыць бы ўсіх рэкламшчыкаў, запакоўшчы-каў!!! Спакуха, яшчэ дапетрыш, чаму іх крышыць трэба на капусту.

«Манга-Манга» мандзячыць там на гітарках. Ка-за на плечы яму залезла. Козы любяць на канцэр-тах на плечы сланам сваім залазіць. Слон лыбіцца, радуецца. Які ён дужы, які, блін, цягавіты. А каза станік зняла, цыцкі малпам з «Манга-Манга» за-свяціла. Такая я кругая каза, можаце мяне ў чатыры чэлесы затрахнуць. Потны слон топчацца на мес-цы. Ён жа не бачыць цыцак сваёй загізованай казы. Яна станікам круціла над сваёй лейкай. Стамілася, руку апусціла. Слон станік зазырыў. Здагадаўся пра затрах у чатыры чэлесы. Дапёр. Калі не трэба, заўсёды чужыя думкі прачытваюцца. Скінуў слон казу. Хацеў па грыбах надаваць. Замахнуўся. Тут і распачаўся прыродны катаклізм.

Пярун грымнуў так, што натоўп прысеў. З неба паліло, пацякло, паваліла. Чалавечы статак стрым-галоў паляицеў хавацца ў метро.

Каза са станікам у руцэ. Слон за ёю з пакетам чыпсаў недахрумстаных. Станік у казы новы. Ра-зам з трусняком слон станік казе падарыў. Памеры

46×76. Разам выбіралі. Зорачкі, бубачкі, лісточки — батаніка з геаметрыяй.

Каля метро натоўп назбіраўся. Каму ахвота сраку мачыць? Усе лезуць у пераход. Ціснуцца. Гігіянаўцы. Іржуць. Верашчаць. Папіхаюцца.

Слон казу паперадзе штурхае. Яго штурхаюць. Ён штурхае. Каза павалілася. Слон на казу ўпаў. На яго зверху яшчэ нехта наліп, і яшчз, і яшчэ, і яшчэ... Чуе слон — канцы. Звяздзец. Зорачкі ўваччу, бубачкі, лісточки, пырскі крывававыя, чырвань агністая. Ні ўздыхнуць, ні выдыхнуць. Каза пад ім зусім завяла-заціхла. Ціхамірна яму зрабілася. Халодна...

Падыхаю!!! Далібог, канец. Устряпянуўся слон. Нібыта токам яго ёпнула. Скурчыўся. Стой нагамі на казу. Адштурхнуўся. Палез. Падраўся. Пакараскаўся. Па галовах, па плячах, да святла, да паветра... Выскачыў з перахода. Да клэпанаў да елак прыдарожных, дзе і блевануў. Чыпсы там купленыя, піва там дармовае, так і павыскоквалі са страўніка. Ну і трывубы з ванітамі ў траву паляцелі. Выцягнуў слон клыкі свае родныя са свежых ванітаў. У лужыне абмыў і ў кішэнь засунуў.

Дожд় так лъе, што свету белага не відаць, нібыта вочы пазасцыкаў хто. Мянты лётаюць. Дактары верашчаць. Трупы на асфальце валяюцца. Некаторыя з іх з зямлі ды ў грузавік пазакідалі, як дровы, і зvezлі немаведама куды.

Тутака слон і казу сваю знайшоў-пабачыў, нежывая на траве ляжала. Твар белы, язык сіні, грудная клетка пагнутая. Капец.

Блевануў слон страўнікам сокам на казу і пачёгся да тэлефоннай будкі.

Сястра казы не паверыла. Звяздзіш. Як задушылі? Як у метро можна пазадушыцца? Дзе мянты былі? Душыліся, як і ўсе? А ты, пляць, дзе быў? Мне зубы павыломлівалі, руку вывіхнулі, але жыву, сам не ведаю як.

У морзе спецы-кастаправы казе язык у рот за-
пхалі. Апазнавалася яна лёгка. Сястра казы кінула-
ся на грудзі слану. Ад жаху кінулася. З пераляку.
Абняла, прыціснулася, захныкала. А ў слана па-
ўстаў. У морзе, каля трупа, недарэчна ўздыба-
рыўся. Сястра казы адчула, што паўстаў у слана.
Бачком, крадком вытанцавала яго з морга на ву-
ліцу, дзе за кустамі і адсмактала. Так і закруцілася
ў іх любоў ля гроба.

Сястра казы забрала ў бацькоў усе грошы, што
дзяржава сплаціла ў якасці кампенсацыі. На тое
пахавальнае бабло яна ўставилі свайму слану но-
венькія клыкі. Ён цяперака красатун. Ён цяпер
віршы новамадэрновыя ў нэце вывешвае. Рыфмы
там пра тое, што няма нічога смяшнейшага за
смерць. Ён — новамадэрніст.

02.12.2003

СОТАВІК

Пацаны пахавалі Міхася. Таго Міхася, што со-
тавікі любіў. Паганяла праз тое займеў — Сотавік.
Сябрукі карэфана свайго запакавалі ў труну па
поўнай праграме. Рабілі па фірме. Шузы ПРАДО.
Катлы РОЛІКС. Гальштук БОСС. Сотавік ЭРЫКСАН.
Віскарыка ў біклажку нагрудную накрапалі. Міхась
паважаў БЛЭК ЛЭЙБЛ. Пад падушку яму 0,7 падсу-
нулі. Хто будзе шкадаваць свайму пацану? Няма
базару. Каб наш карэфан да Бога завітаў у пры-
кідзе, з батлом, пры ўсіх дзялах. Міхась — круты
пацан, а не лох апушчаны. Бог усё пабачыць
і адзначыць, адназначна.

Крыж паставілі. Вянкамі абгарнулі. Ну і ў шы-
нок парулілі, каб памянуць, паўспамінаць, паба-
зарыць... Толькі селі, налілі, званок у старшога.
«Хто?» Маўчок, ні гу-гу. Старшой на нумар высве-

чаны зазырыў: «Міхась звоніць!!!» «Пакажы??!!» Сотовік з вызначаным нумарам нябожчыка пайшоў па руках. «Маўчыць, бля... Не! Ціха, бля, змоўклі! Гулянка тамака, бля!» «На небе?» «П'юць яны там! На тым ці на гэтым свеце, зараз зазырым, бля!»

Пацаны загрузіліся па тачках і назад, на клады. Крыж наш праваслаўны на месцы. Вянкі, кветкі, стужкі — усё пущём, усё як было. Сотовік на партрэце: як лыбіўся, так і лыбіцца. Старшой плюнуў на Міхасёву магілу і як загудзе: «Далакопаў сюды. Выкопваць будзем!!!» Пацаны мятнуліся-крутнуліся. Далакопы п'яныя, як зямля, бухцяць, бабло патрабуюць.

Тут старшой пальцы растапырыў: «Ціха, бля, пацаны. Тутака, бля буду, сотовік. У некага з землярыйных казларогаў! Гасім іх, пацаны!»

Далакопы адбіваліся рыдлёўкамі, ясны пень. Хто хоча паміраць? Нашы іх пакацілі, пагналі, паклалі. Вярнулі ўсё. Шузы ПРАДО. Гальштук БОСС. Катлы РОЛІКС. Сотовік ЭРЫКСАН. Толькі віскарык не вярнулі. Нагрудную біклажку знайшли, а віскарык з яе выпарыўся. Віскарык БЛЭК ЛЭЙБЛ пазаставаўся ў страўніках мёртвых дала-копаў. Зямля ім колам.

Такая гісторыя, бля, пра магільны тэлефон.

04.12.2003

ДОКТАР

Доктар захварэў. Калі хварэе не доктар, перажываеш меней, чымся пабачыўши хворага ўрача. Капец чакае ўсіх! Ад такога і скептык скепстіцца.

Па суседству гэты Доктар жыў. Добра, калі побач Доктар. Можна спытаць пра мазольны плас-

тыр ці таблетку ад кашлю пазычыць. Кансультация за проста так — выдатная реч.

У нашага Доктара знайшлі невылечную хваробу. Ён сам яе і адчуў ды паказаў калегам. Сумняваўся. Калегі пагадзіліся з дыягназам. Каюк табе, дарагі паплечнік белахалатны!

Доктар з гора пачаў квасіць. Заходзіў штовечар у кафэшку, сядаваў каля акна і заліваў у сябе 0,5 гарэлкі. Цягнулася тое заліванне месяцы са трываласцю.

У нядзелю Доктар пайшоў з зяцем у лазню. Папарыліся, піва папілі, ну і зблажэў урач. «Вы-ка-лі-кай ху-кую-тку!!!» Зяць не адразу разабраў слова з перастаўленымі складамі. Хвароба якраз і мусіла на пэўным этапе пашкодзіць мозг. Пашкодзіла. Словы ў доктаравым роце паразваліваліся, склады паперастаўляліся. Як там ні перастаўлялася, а зяць цесця зразумеў, у бальніцу завёз і аперацию аплаціў.

Доктар вярнуўся дахаты, як сказаў, «паміраць». Гаварыць ён зусім не мог. Спрабаваць спрабаваў, але выходзіла абракадабра, і слёзы цяклі з вачэй.

Тут доктарава дачка высветліла, што татка яе любы не напісаў запавет.

Павезлі доктара да натарыуса.

Юрысты ў нас горшыя за дактароў. Натарыус, бабец стокілаграмовы ў парычку, сказала, што не зарэгіструе запавет, не пагаварыўшы з клиентам тэт-а-тэт. Ёй і так тлумачылі, і гэтак. Не! Не веру. Ён жа нармальна выглядае.

Засталася юрыстка з доктарам у кабінечце, а зяць з дачкою чакаюць пад дзвярыма. Тут гвал усчаўся, натарыусіха вылецела ў калідор... «Забярыце! Забярыце яго!!!» «Што, што здарылася?!» «Я да яго, як да чалавека, а ён пачырванеў і як скажа «а ідзі ты на хуй!» «Так «на хуй» і скажаў?» — «Так і сказаў «на хуй!» — «Дзякую Богу, мова вярнулася!»

Толькі мова не вярнулася да Доктара. Адзінае, што ён можа разборліва вымавіць: «А ідзіце вы ўсе на хуй!!!»

06.12.2003

ЧАРАВІЧНІК

Хто што ведае пра чаравікі Мікеланджэла? Ды ніхто нічога не ведае і ведаць не можа. Выдумляюць рознае, а наівы веры даюць.

Наш выкладчык акадэмічнага малюнка — Калючы — начытаўся рознай лабуды пра тытана Адраджэння і пачаў даставаць навучэнцаў. Спачатку ўсіх даставаў гэтым Буанароці, а потым здзекі засяродзіў на Жоржыку.

Жора ад прыроды тупы, любіў Брэйгеля і хадзіў маляваць прадавачак на Камароўскі кірмаш. Жыщё народнае прываблівала Жоржыка больш, чым біблейскія казкі. Прадавачка рыбы Таня грэла ягонае сэрца ўтрайа мацнай за распусніцу Еву з цмокавым яблыкам. Не верыў Жора ў Бога. Мо за гэта яго і вылучыў Калючы. «Жор, не выйдзе з цябе мастака, не атрымаецца... Ведаеш чаму?» «Ну?» Жорж змрачнеў, шкраб непаголенае тры дні падбароддзе, чакаў. «Ты, Жора, вельмі любіш свае чаравікі. Замест таго, каб любіць мастацтва, ты захапіўся чаравікамі сваімі. Чысціш іх да бляску. А Мікеланджэла ніколі не чысціў чаравікі. Адзяваў новыя і не здымаяў, пакуль не згніюць. Мікеланджэла цікавіла толькі мастацтва. А цябе, Жор, толькі чаравікі».

Спрачацца з Калючым за нейкія там гнілыя чаравікі ніхто не збіраўся. Ніхто, акрамя Жоры — Чаравічніка нашага. Ён не мог дараваць выкладчыку тое, што паставлена пад сумнечу мастакоўскасць — мэта і сэнс жыцця. І калі Калючы ў сто першы раз

уздадаў гнілыя чаравікі Мікланджэла Буанароці, Чаравічнік харкнуў яму ў пысу. Рыла ў Калючага і так непрывабнае, усё ў бурачковых бародаўках, а калі на тыя бародаўкі яшчэ і Чаравічнікавы соплі зялёныя панацапляліся, відут атрымаўся неапісальний прыгажосці.

Давялося Чаравічніку выбачацца, дараванне прасіць і вымольваць, але ён захаваў галоўнае — веру ў тое, што стане мастаком нават у чистых і бліскучых чаравіках.

07.12.2003

П'ЯНТОСНІК

Кажаш, п'еш? Не звяздзі. Не ведаеш ты, што такое піць.

Сярога піў дык піў. Ён гарэлку ў горла пальцамі пхай. Каўтне чарку, а яна назад спрабуе выйсці, а ён рот з носам пальцамі зацісне і не дае ёй выскачыць, зноўку глыткамі ў сябе заганяе. Магутны быў П'янтоснік.

Дапіваўся мой П'янтоснік да поўных ключоў, да глухіх абрубонаў.

Было так, што разум вярнуўся да яго пасярод поля. Сядзеў П'янтоснік у жыце і сраў. Як на тое поле трапіў? Чаму з адзежы толькі спартовыя нагавіцы? Чаму на адной назе чужы хатні тапак, а другая — босая? Хрэн адкажаш. Падцёрся ён лапухамі. Выпаўз на дарогу. Хто ж спыніцца? Давялося ў вёску клэпаць. Кашулю з ботамі выпрошваць у пазыку.

Думаеш, ён згадаў, як на поле трапіў? Хрэн!

П'янтоснік успомніў, як з дому сышоў. Стрэліў у жонку і зваліў. З-за парнухі страляў. Парнуха аматарская ў яго была, здымай сябе ў лазні з прастатычкамі. Дзеля смеху. Каб пацанам паказаць, які ён ёбар

неўябенны. Касеты трymаў у скрыні з карабінам. Скрыня зачынялася, ключы хаваліся, як і трэба. Жонка выпарала ключы і парнуху паглядзела. П'янтоснік прыходзіць на рагах, а жонка: «Бляду-у-ун! Жыць з табой не буду!» П'янтоснік за карабін. Ён — херой вайны, ён у Афгане духаў валіў. Кантузіла яго там, у гарах. Героя далі. Дазвол на карабін меўся праўдзівы. З таго карабіна і шмальнуў у бок жонкі, каб папалохаць, каб ведала сучка, як мужавы хованкі трывашыць. Жонка перасцала, тут любы абсератаца. Куля акварыум грукнула. 200 літраў разам з рыбамі шухнула на кілім. Зачыніў П'янтоснік карабін з касетамі і пайшоў праветрыцца. Ветрыўся ён пяць дзён. Пазней палічыў. Дзе быў тыя пяць дзён? Забі — не ўспомніць. Выйшаў, заваліў у бар «Стары Менск», каньяку для супакаення ўзяў, і ўсё — чорная яма, аж да поля, на якім сраў.

Пасля поля П'янтоснік задумаў завязаць з п'янкай. Жарты жартамі, а жонку можна па п'яні замачыць.

Далі яму адresу дзеда-ведзьмака. П'янтоснік падехаў за Magіlē...

Не скажу! Ты яшчэ не выпіў сваё, каб да ведзьмакоў ездзіць.

Дзед сказаў, каб П'янтоснік прывёз трусы любімай жанчыны. Не да смеху — трусы дык трусы. Ён жончыны бікіні ў сумку кінуў і папёр лекавацца.

Дзед выцягнуў з жончыных трусоў нітку, завязаў на ёй тры вузлы, перапытаў, ці моцна любіць П'янтоснік жанчыну, чые трусы прывёз. Пакляўся наш сярун, што любіць жонку. Дзед загадаў нітку з'есці. З'еў Сярога нітку з трyma вузламі, запіў крынічнай вадой і дадому вярнуўся. Лёг на канапу і праспаў два дні.

Прачнуўся. Ціха. Дома нікога. І напаў на П'янтосніка крык. Ён крычаў на ўсё горла. Крычаў так, што ператварыўся ў чарвяка. Цела чарвяка, рот і крык. Разам з крыкам вылятала з П'янтосніка чорнае паветра. Яно збіралася пасярод пакоя ў ка-

мяк. Той камяк паступова набыў абрыйы чорнага чалавека. Чалавек падышоў да П'янтосніка-чарвяка, засунуў яму руку ў горла і дастаў нітку з трывма вузламі. І ўсё. І не п'е Сярога.

Кажаш, ты п'еш? Ты выпіваеш, па-дробнаму. Налівай...

08.12.2003

КІНОШНІК

Напіліся мы, з Кіношнікам. Нажлукціліся. Набраліся. Моцна, але не да абрубона. Алкаголь у юр пайшоў. Захацелася да баб, такіх — 50 за гадзіну. Назвоньваю я, натрэнькаю, адну аб'яву за другой у газеце выкрайсліваю. «Стой!!! Згадаў! Мне прапанавалі парнуху здымашь. 10 000 за сюжэт. Я не ведаў: з кім пачаць. Будзеш?»

Не мог я па п'яні мужыку адмовіць. «Ага. Зараз і пачнём. Даставай аб'ектыў!» «Сур'ёзна, без пізды!» «Порна без пізды? Гей-гей-гей, халі-галі!» «Дык мы будзем здымашь кіно?» «Е-е-эээСС!»

Кіношнік — мужык клёвы, гроши пазычыць і не аддасць. Таму яму і не пазыччаю. А парнуху здымашь цікава. Скажаш, не?! Ты здымашай?

Спачатку мы знялі кватэру. Кінаштаб зрабілі. Цялушак знайшлі хутка. Цялушак у нас дафуя. Бык — праблема! Мужыкі не хочуць, а тыя, што хочуць, не мужыкі. Мужыкі нашы — ні ў пізду, ні ў чырвоную армію. Час ідзе. Кватэра стаіць. Цялушки млеюць.

«Кіношнік, давай цябе на пробу зафільмуем. Кінош, давай. Кіношнічак, адзін сюжэт...» «Бабу трэба лепшую знайсці». «Знойдзем. Без праблем. Мадэль. 19 гадоў. Вочы. Ногі. Бьюююст...»

Кінош ёб манекеншчыцу. Я здымашай. Помнік зняў. Ёсць у наспомнік такі, як фалас. Помнік пе-

рамозе над фашызмам. Усе помнікі, калі абеліскі, нагадваюць фаласы. А гэты — найбольшы. Мы і кватэру знялі, каб за акном стаяў фалічны сімвал. Спачатку сімвал, а потым у натуры — чэлес Кіношніка. Заебата выйшла. З тутэйшым каларытам. Кіношніку спадабалася. Мне падабаліся грошы, якія зараблю. І зарабіў.

Кіношнік загнаў касету ў Варшаве. Прывёз дзесьтку і распілаваў. Мне — тры, сабе — сем. Мудак. Я так і сказаў: «Кінош, мудаёб ты!» А ён мне: «Дарма я табе даў тры, трэ' было зусім нічога не даваць». «Так, бляць, не даваць, бляць, мне... Гуй з табой, Кінош. Фуй з табой!»

Пайшоў я. Дамоў пайшоў. Перагнаў карцінкі з тэлеебляй на тры касеты. Не пашкадаваў тры касеты. Кіношнік мне пашкадаваў дзве штукі, а я не пажыдзіў на ягоную еблю тры касеты. З касетамі пайшоў я на Камароўскі кірмаш і раздаў гандлярам. Хай капіруюць, хай прадаюць, хай усе задрочаць і спусцяць на Кіношніка. Хай ён у мяне адсмокча, кампаньён тueў. У кіно заўсёды нехта некага наёбвае. Занятак такі заябонскі — кіно.

12.12.2003

ЦЫРКУЛЯРНІК

У бамбасховішчы ён паставіў цыркулярку.

Бзыбыны-і-і-і-і-і!!!

Сталь звініць. Сталь звініць пранізліва і балюча. Асабліва для таго, каму спрабавалі адпілаваць галаву на цыркулярцы.

Вядома, Цыркулярнік прыпёр пілу ў сутарэнні зусім не для таго, каб людзям галовы рэзаць. Стальярная майстэрня ў цэнтры горада — файні. Каму паркет падагнаць, каму дошкі на падлогу падрэ-

заць, каму дзверы, каму вокны, каму мэблю адрэстайтраваць. Замоваў у Цыркулярніка была процыма, процыма і яшчэ процыма для царквы. Рамы разныя для абразоў, аналоі, алтары... Царкоўную стальярку Цыркулярнік лічыў за творчасць. Жыў, звінеў нахамі і не журыўся.

За грашавітымі замовамі пайшлі гулі, за баблом папёрлі сябрукі, за сабутэльнікамі прыцягнуліся бабы. Знайшлася такая... Заўсёды такая знайдзеца... Не бывае так, каб такая і не знайшлася. Цыркулярнік да яе прысох. Дыхаць без яе не мог. А яна, блядавітая сучка, не любіла Цыркулярніка. Яна і Цыркулярніка крышку любіла, нават здарыўся паміж імі п'яны перапіхон. Але гэты чорт у спадніцы проста трахаў мужыкоў, не яны яе, а яна іх. Прынамсі, так выглядала. Нараніцу пасля п'янога перапіхону з Цыркулярнікам піляць трахала хлопчыка па мянушцы Падарунак. Гвалціла без энтузіязму, па звычы, па завядзёнцы. Каб яна яго любошчыла дзе ў другім месцы, а не каля цыркуляркі, усё было б не так крывава і драматычна.

Цыркулярнік прадраў вочы. Ён яшчэ быў напханы начнымі ўражаннямі, а тут парнуха на ўвесь экран. Дама ягонага драўлянага сэрца пяліцца з Падарункам. «Заб'ю, зарэжу, распілю...» — Цыркулярнік запусціў інструмент.

Бзы-ы-ынъ-и!!!

Схапіў Падарункаву галаву і пацягнуў да нажа. Падарунак так разгубіўся, спалохаўся і пералякаўся, што не паспеў зарганізаваць хоць нейкі там суправаціў.

Галасракая баба выкараскалася з-пад счэпленых мужыкоў і мянутлася прэч з сутарэнняў.

Цыркулярнік падцягнуў Падарункаву патыліцу да звонкага нажа.

Бзы-хр-хр-хр-ынъ-и!!!

Як крэпка зроблены прыродаю чалавек! Здаец-

ца, што слізняк, плявок, гнойна-сальны камяк...
А паспрабуй ты яго парваць. Не так і проста.

Цыркулярка адхапіла кавалак вуха, зrzазала шматок скury з патыліцы, чапанула чэррап і... Падарунак вырваўся з граблей Цыркулярніка і выдраў электрадрот разам з разеткаю. У сутарэннях стала ціха, як у закапанай труне.

«З-за нейкай сучары, ты мне ледзь галаву не адрэзаў!» «Каханне!» «Каханне?» «Кхн-не!» — прахрыпеў наждаковым голасам Цыркулярнік, і сляза пырснула з вока, налітага крывёю.

ГЛІНАМЕС

«Новы год сустрэлі новыя магілы!» — Скульптар цытануў верш.

«Справа да цябе, на сем пудоў. Ты — спец па нябожчыках. Мне кансультануцца трэба па жмурыку. Памятаеш Глінамеса? Таго-таго, якому афармляльнік сякерай адшастаў галаву. Во! Ягоную майстэрню мне аддалі. Заябатая, скажу, майстроўня. Першы паверх. Асобны ўваход. Глінамесавы рэчы я на сметнік затараніў...» — візіцёр каўтануў сліну.

«На гуй мне чужое?! Мне чужое на хуй... не патрэбна. У мяне сваё. Чужынскае выкінуў, зачысціў тэрыторыю, падмёў, памыў, адшарараваў, замкі новыя ўрэзаў. Толькі кавалак мармуру пакінуў. Мармур не выкінуў. Глінамес пачаў з таго кавалка бабу выдзёўбваць. Я падумаў: мармуровая баба — заебіца. Заўсёды можна прадаць бабскую сраку, а калі яна яшчэ і мармуровая... Я бронзу люблю. Але і мармур — рэч. Камень, бляждзь, вечнасць, хуё маё. Пакалупаў я той камень, пашкрэб...» — скульптар азірнуўся і сцішыў голас.

«У мяне з галавой норма. У Пінокія не веру.

Я столькі Хрыстоў з бронзы паадліваў, да чорта і болей. Які Пінокія з Пігмаліёнам? Тут...» — скалпча хваравіта таргануўся.

«Мармур застагнаў, па-бабску так. Ведаеш, як бабы каля пліты ўздыхаюць? Як над труною з мёртвым дзіцёнкам. Во як! Ну цябе на хер, белы мой мармур, думаю. Зняў яго са станка, пад стэлаж падсунуў і забыў. Уночы да мяне Глінамес прывалокся. Я спачатку думаў, сон... Прыкідаеш? Не дрэмсы з мроямі, не мары з відутамі там. Сапраўдане жыццё. Глінамес мне ў тарэц бум. «Думаеш маю мармуроўскую бабу спіздзіць?» Бум! Па шарабану мне. Бум! Бачу: п'яны ён, у бэльку. Я яму ў лычугу. Ёпс, ёпс, ёпс... Міма ўсё. Кулак праз яго, як праз дым, праскоквае. А ягоная кувалды мяне дастаюць. Бум, бум, бум... Замалаціў ён мяне. Запіздзіў, як пацана. Калі сыходзіў, сказаў, каб мармур ягоны не чапаў. Чаплю, замалоціць насмерць...»

«Не чапай ягоную мармуроўскую бабу», — парай ја.

«Гуюшкі яму. Не чапай! Каб я хацеў не чапаць, я б да цябе не заходзіў! На хуй трэба? Ты мне падраду дай, як Гаўнамеса з таго света на наш не выпускаць. Хуля ён тутака забыўся? Памёр і памёр. Там і гуляй, дзе мёртвия пасвяцца. Чаго да жывых чапляцца? Правільна яму галаву адсяклі. Ёсць за што! Я б яму сам адсек, каб мог. Не магу. Дапамогі прашу...» — у вачах скульптара заскакалі пытальнікі.

«Ты да мяне па чароўную сякеру прыйшоў? Няма ў мяне такой сякеры».

«Ты ж паэт, прыдумляй! Выдумляй!»

«Калі я скажу, што трэба напляваць, насцаць і насрцаць на магілу Глінамеса, ты ж не паверыш?!»

«Чаму? Паверу!!! Нацвыркаю, нацурболю, навалю за ўсю мазуту. Ты толькі скажы!!!» — замест пытальнікаў вочы напоўніліся іголкамі клічнікаў.

«Нарыгаць трэба! Смуродлівымі ванітамі на

ягоны крыж метануць. Ён парушае правільны кругазварт рэчываў, не ператвараеца ў зямлю, прэ супроць прыроды, як ваніты са страйніка. Яны — рыгі кіслыя — яго з магілы і не выпусцяць. Андэстэндзіш? Перакуліш крыж, галавою долу, і нарыгаеш!» — наказваў я бессэнсоўніцу.

«Гадоў з дзесяць я не рыгаў, але як рыгаюць, не забыўся...»

Скульптар папіліў на могілкі. Ён мне яшчэ абяцаў пляшку гарэлкі праставіць, калі мармуровая срака прадасца.

Цяперака чакаю гарэлачны пачастунак. Дача-каюся, пачастую і цябе.

02.01.2004

МЕДСЯСРА

Медсястра з дурдома — гэта нам не медсястра з раённай паліклінікі. Хай абедзве носяць бялусенькія басаножкі, але рэспубліканскі дурдом — салідная ўстанова, а паліклініка — хлеў хлявом.

Мая знаёмая Медсястра працуе з дурдомнікамі, алкаголікамі, наркотамі, шызамі, параноікамі ды іншымі салідолнымі пацыентамі. У сваіх бел-бела-белых басаножках яна загадвае фізкабінетам. Праца цікавушчая, са штодзённымі сюрпризоідамі. Толькі апошні сюрпрайз маю Медсястру запеў дома.

У тэлефоннай слухаўцы вядзьмарскі галасок папрасіў: «Паклічце Мікалая...» «Якога Мікалая?» «Васілевіча!» «Няма ў нас Мікалая Васілевіча!»

Праз гадзіну той жа галасок зноўку запатрабаваў Мікалая. Медсястра больш настойліва патлумачыла тэлефоннай ведзьме, што Мікалая не было, няма і не будзе. Але праз гадзіну голас вядзь-

маркі ўваскрос у слухаўцы. У Медсястры вялікі вопыт, дурдом дае вялізарны вопыт стасункаў з чалавекоідамі. «Вы, пэўна, пераблыталі нумары. У мяне няма Мікалая. У мяне ёсць дачка і два ўнуکі, яны ходзяць у другі клас. Мы жывём учатырох, а ваш Мікалай тут не жыве...» «Я ведаю, што ён у вас не жыве. Ён толькі забягае да вас пад'ябацца. А нумар ваш вызначыўся на аўтаадказчыку, калі ўчора Мікалай патэлефанаваў ад вас дадому». «Жанчынка, міная, што вы такое гаворыце ... (Слоўца «пад'ябацца» Медсястра вырашыла не паўтараць.) Ні я, ні дачка не ведаем ніякага Мікалая Васілевіча. Я працую ў дурдоме, калі вам трэба дапамога, я прышлю брыгаду, і мы вас хуценька падлекуем...» Пагроза падзеянічала на раганосную жонку Мікалая, толькі ненадоўга.

Праз чарговую гадзіну яна адрастайравалася ў тэлефоне. Тут Медсястра і перайшла ў наступ: «Хадзіў, ходзіць і будзе хадзіць! Мікола любіць мяне! А цябе ён ненавідзіць. Заябла ты яго сваёй рэўнасцю! Я — кахранка Мікалая, і ганаруся гэтым!!! А ты, ты... Валі ў пізду! I каб болей мне не званіла, бо пасаджу ў дурдоме на ланцуг на ўсё астатнія жыццё!!!»

Жонка Міколкі больш не турбавала Медсястру. Зазваніў сам Мікалай Васілевіч: «Ну нашто Вы назваліся маёй кахранкай?» «Не магла больш трываць бясконцыя званкі!» «Разумею, як я Вас разумею. Прабачце нам!»

Так мая знаёмая Медсястра пабыла кахранкаю Мікалая Васілевіча, шкада, не Гогаля.

P. S.

Нумар тэлефона пісьменніка Уладзіміра Караткевіча на адну лічбу адрозніваўся ад дыспетчарскай на чыгуначнай станцыі «Таварная». «Пяты, пяты... Гонім на шаснаццаты?» «Гэта кватэра беларускага пісьменніка Уладзіміра Караткевіча!!!»

І так — дзесяткі званкоў. Пакуль раз'юшаны Ка-раткевіч не сказаў, што трэці трэба ставіць не на сёмы, а на дваццаць першы. Скончылася! Простым чынам перарваліся надакучлівыя памылкі, раз і назаўсёды.

07.01.2004

ЗАЙКА

Кроў у мяне разліву 1958-га. Важна — кроў выспела ў 58-м годзе. Так, я належу да таго ўраджаю. Лёгка ўявіць, як разам са мною выспявалі яблыкі, слівы, агрэст і гарбузы. Нехта хавае дату выспельвання; адны амалоджваюцца, іншыя сталасці дадаюць. Мухлююць. Сэнс? Калі саспей у 58-м — значыць, так і ёсць. Можна на бутэльцы з віном на-крэмзаць найлепшы з сонечных гадоў, толькі напой не стане смачнейшы. Так і з кроўю. Нідзе не дзеецца. Мой лёс і мая кроў закрасавалі напрыканцы верасня, калі беларускія сады пахнуць яблыкамі-антонайкамі.

У 68-м я намалываў першую карціну, а ў 84-м — апошнюю. Для ўяўнай сіметрыі можна выправіць 84 на 88. Не буду і было.

Не стаў бы я співаць рэквіем па карціне, каб не замовы. Пісаць рэквіем без замоўцы ў чорна-чорна-чорнай сукні — непаэтычна і непатэтычна. І так зазайкаста атрымліваецца. Я — зайка.

Падкацілася да мяне мастацтвазнаўка, з тварам манаха, хворага на хранічны піеланефрыт, і прашчабяцала-праціціўкала: «Твой мінімалістычны жывапіс нас зусім не кранае. Але нас цікавіць, чаму ты не пішаш карціны? Можаш, а не жывапісуюш...» Паабяцаў я пра свой жывапіс напісіцаць і не напісіаў. Мне нецікава тое, што ёй цікава. Паабяцаў, каб адсцябалася. Просты прыём: паабяцай,

і адсцябуябуцца. Некалькі разоў манахааблічная жанчына ў чорным нагадвала пра мае абяцанкі-цацанкі. Панагадвала і перастала, бо яе патурылі з часопіса «Мастацтва» за палітычныя пераканні. У нас так: як каго выкідаюць-звальняюць, адразу палітыка пачынаецца. А тое, што мастацтва не было ў яе «Мастацтве», усім абыякава. Палітыка, палітыка, лёс нанацы! Замананалі. Мяне жывапіс цікавіць, а не плыткае палітыканства мастацтвазнавак пазітыўна апазіцыйных ці дзяржаўна заангажаваных.

Я мастацтву прысвяціў жыццё, да крыві з горла, да званоў у вушах, да цемрадзі ўваччу. І ніколі пра тое не шкадаваў, ані на кропельку.

Тут другі замоўца ўзнік, як той чорт з партабака. Чакіравы, чарнавокі, малінавагубы — антыанёлам у зялёнабалотным палітончыку прыдбанным на лонданскай бараходцы. «У мастацтве застой, засёр, запор і ступар. Мастакі п'юць, бздзяць і брудна ябуцца. Надзея на мастацтвазнануцаведаў. Раблю праект «Голая праўда». Тэкст і фота. На фота — сукэльна голы аўтар. Будзеш з намі загаліяцца?» «Фоткі з абвіслым чэлесам у мяне ёсць. Знойдуцца і з уздыбарами. Засталося голы тэкст накатаць».

Вось і лескачу на компе. Выстукаю рытм свайго сэрца, што пампую кроў з 1958 года, ад Божага нараджэння.

Першая мая карціна называлася «Змагар». Намаляваў я мужчыну чырвона-чырвонаскурага — індзейца з племені семінолаў. Ён быў такі чырвоны, такі супер-пупер-чырвоны, чырванейшы за сцягі КНДР і СССР разам перамешаныя. Пёры ўсіх колераў зіхацелі над каменна-мужным тварам змагара за свабоду. Вакол індзейца віселі джунглі. Тоўстыя змеі-ліяны кішма кішэлі наўкол нязломнага змагара. У руцэ індзеец сціскаў дзіду. Ён глядзеў табе ў очы і маўчаў. Карціны маўчаць. Такі іх прадвызначаны формаю лёс.

Маўклівага змагара павесілі ў Дзяржаўным мастацкім музеі, тым самым, што цяпер намалёваны на банкноце ў 1000 беларускіх рупіяў. Мне далі грамату і прэмію — набор кітайскіх пэнпэндзлікаў і вялікую каробку з акварэльнымі фанабэрэйстымі фарбамі «Ленінград».

Во бывае: намаляваў адну карціну, а яе адразу завалаклі ў дзяржмузей. Другому мастаку да Дзяржаўнага музея трэба палову жыцця на какарачках паўзіці, а шмат хто і не дапаўзе. Мяне адразу прызналі, ацанілі, ушанавалі і матматэрыяльна ўзнагародзілі. Ну і...

Кінуў я малякацаць. Не малякаў чатыры гады, пакуль мне не задзяўбра д'яблава сярэсярэднеадукацыйная школка. Яна так задзяўбра, што я вырашыў яе кінуць і пайсці ў вучэльню. Сярод іх самай прыстойнай выглядала мастацкая.

Уцягнуўся я ў жывапісальныя працэсы. Засмактала мяне спакуслівая твань мастацтва. Карцін па-нафарбоўваў гару. А потым баць, і як адrezала. Замоваў няма. Выставы пазабаранялі. Сядзеў я ў майстэрні з маленечкім акенцам сярод нікому не патрэбных палотнаў ды герметычныя аповеды прыдумляў.

Туды і прыйшла цётка, спакушальніца на тоўстых абцасах. «Нарадзі карціну. Зробім выставу...» Мы гулялі ў тэатральным парку вакол фантана. «Нарадзі!!!» «Напішу, дамовіліся, зраблю табе сваю апошнюю карціну!» Цёткам абы нараджалася, абы было, хай сабе форма без зместу, працэс, працэс, нанарадджэнне.

Што ёсьць карціна? Я здагадваўся, адчуваў і ўяўляў. Карціна — мадэль разумення сусвету. Космас? Патас? Хай! Толькі так. Рухомы, зменлівы, шматаблічны, засмечаны космас мусіць адбіцца ў ахуіцельна стабільнай выяве. Я выбудаваў заябацельскі эвалюцыйна-рэвалюцыйны ланцуг гісторыі мастацтва. Адбітак далоні (рэльеф). Бы-

кі-татэмы (наскальны жывапіс). Паляўнічыя забіваюць быка (жывапіс спалучаны з графікай). Паляўнічыя ідуць на паляванне (графіка). Іерогліф (графіка). Літара (графіка). Падобная эвалюцыя ёсьць і ў музыцы. Рык, крык, песня, слова. Ды мне, тым разам, замовілі карціну, а не песню. Гэта цяпер я спяваю тэкст-песню пра сваю апошнюю карціну. Называецца палатно «За два імгненні, як стаць чымсьці», «За імгненне, як чымсьці стаць», «Перад тым, як зрабіцца чымсьці»... Без розніцы, як называлася, называецца ці назавецца карціна. Я напісаў жыважывапіснае, якое імкненне да графічнага, графічнае, якое спрабуе дафармавацца ў іерогліф, каб пазней набыць абрысы літары.

«Ты можаш узяць свае сраныя фарбы, выцінуць з цюбікаў у вядро, перамяшаць іх і сказаць, што жывапіс здох?» — спытаў жывапісец Вова. «Магу!» «А я не магу!» Вова з'ехаў у Амерыку, Вова жывапісуе парадныя партрэты герантааблічных амерыкосаў, Вова вывіціскае фарбы на палітру мітуслівай будзённасці, а не ў вядро ўсёпаглынай засмечанай вечнасці...

Мая апошняя карціна якраз і нагадвала працэс выціскання і перамешвання фарбаў у вядры. Белы, чорны і чырвоны змяшаліся на ёй у колер сырой зямлі.

Праз 20 гадоў пасля напісання я выставіў карціну. У актавай зале бібліятэкі імя Янкі Купалы паставіў на сцэну мальберт з палатном. Паглядзеце на... Ну не на старую карціну прыйшло паглядзець 200 чалавек. Прыйшлі вершы паслухаць, пытанні задаць... Сустрэча з чытачамі была. Нешта нейкае я паспрабаваў мармытаць пра ланцуг пераутварэнняў, але спыніўся, перайшоў да вершаў.

Карціна? У мяне ў кабінэце вісіць над столом і спрабуе-намагаецца чымсьці стаць, хоць бы часткай новага праекту «Голая праўда».

Зрэшты, яна ўжо была часткай праектаў і нават не аднаго.

Так, карціну напісаў, намаляваў, нарадзіў. Выставу забаранілі. Мы развесілі карціны, а выставу забаранілі. Людзі прыйшлі, а мянтыв іх не пусцілі ў залу Дома літаратараў. Бляждзі, сукі, савецкія калабаранты ёбаныя. Камісію прыслалі з міністэрства культуры. Цёткі ў футрагах, дзядзькі ў пыжыковых вушанках паходзілі-паглядзелі. Не зразумелі ні хуюшанькі. «Мы не можам даць дазвол!» «Чаму?» «Гэта не мастацтва!» Пытацца ў смярдзючых чыноўнікаў, а што ёсьць мастацтва, я не стаў. Я пайшоў з забароненымі мастакамі ў майстэрню і напіўся.

Нараніцу, пасля роспачнай п'янкі прыдумаўся сцэнар перформанса «Выкіданне карціны на сметнік». Здымаю карціну са сцяны. Нясу па сходах. Выношу на вуліцу. Валаку на сметнік. Засоўваю ў кантэйнер. Захлопваю кантэйнерную накрыўку. Сыходжу. Так і зрабіў. Паклікаў фатографа. Выкінуў тое, што мусіла чымсьці стаць, а нічым не стала. Сыходзіў. І тут голас... Спакойны разважлівы голас, якім гавораць старая настаўнікі на занятках па біялогіі. «Забяры сваю карціну. Яна яшчэ не саспела. Яна саспее. Ёсьць час пісаць карціны і час паказваць карціны». Так сказаў мне Сметнік. Я паслухаў яго. Згадаў, як мы даспельвалі памідоры на падваконні. Як дом пах сакавітай памідорнасцю. Як ружавелі іх зялённыя бакі. Я павесіў карціну дома на сцяну, каб даспівала. Дадаспее.

11.01.2004

КІТАЕЦ I СІМ-СІМ

Карэфаны? У мяне сябрукоў няма? Піздзёж. У мяне такія пацаны ў сябрах ходзяць, захістаешся. Кітайца ведаеш? Сто разоў ты яго бачыла па

тэліку. Сівы, зубы ўстаўныя, вочы кітайскія. Гэта не бародаўка, а жыравік. Кажу — жыравік. Кітаец да эскулапа бегаў кансультавацца. Эскулап той жыравік з кітайскай морды і зрэзаў. Я ведаю, мы — сябры.

Ёць у нас трэці сябрук — Сім-Сім. Ён да семіта падобны, арап арапам.

Сім-Сім з Кітайцам раней на тэлевізіі запахівалі, маствацтва будучага варганілі. Іх з тэлевізіі хуйнулі, а я з імі ўсё адно карэфаню.

Калі нешта з кімсьці з нас упрыгодніцца, мы адразу навіной дзелімся. Мы — сябры стоадсоткавыя.

Надоечы Кітаец мне пра Сім-Сіма байку распавёў...

«Ні хуя ты не ведаеш апошнім часам пра Сіма. Ён закахаўся, уцюрыўся, заваліўся на блядзюгу. Узяў ды запаў, па самыя вушы. Помніш, як Карагеківіч-нябожчык казаў?.. «Пізда як зімовая шапка: чым больш нацягваеш, тым утульней сябе адчуваеш!» Пачалося з партрэта. Да нас прыпаўзла кінакрытыкеса. «Цяў-цяў, мяў-мяў, напішу, вы геніяльныя, вас не цэніць, напішу, усе загавораць пра вас...» Развадзілава. Мне да пізды. Сім-Сім паверыў. Я ахуеў. Яна артыкульчык у газетцы цісканула, а Сім да столі пачаў скакаць. Што скачаш? Хуйню яна панапісвала, бабскае бубонства — ні думак, ні фактуры, ні высноў. Сім-Сім узвіўся, ну наколькі ён можа ўзвівацца, настолькі і залупіўся на мяне. Я спрачацца не стаў. Два дні памаўчалі. Мне падалося, што ўсё нармалёва. Тут Сім з портфеля дастае рамку і кажа: «Ты ж выдатна малюеш. Намалюй яе партрэт!» Схуеў? Не буду я маляваць сцерву. І што ты думаеш? Даставе Сім-Сім з портфеля, наядыбанага ў Тунісе, малаток. Я паспев падумаць, што ён мяне ёбні. Такі быў выгляд, рыхтык палестынскі камікадзэ. Не ёбнуў. Забіў у сцяну цвік, на які прыладзіў рамку. А ў рамцы газетная выраз-

ка з пысай кінакрытыкесы. Пачапіў і зваліў, а я застаўся. У нас габінэт на дваіх. Ягоная сцяна — за ягоным сталом, мая — за маім. Няправільна, але так склалася гістарычна. Ён лукае на мае карцінкі, а я бачу блядзь газетную. Я пашкадаваў, што адмовіўся маляваць. Бо заходзяць людзі і пытгаюцца на хуя партрэт сучкі на сцяне вісіць. У Сім-Сіма ніхто не спытагаў. Усе мяне пад'ёбаюць.

Сім-Сім заквітнеў. Патлы доўгія паабстырыгаў... З-за яе. Замест акуляраў лінзы паўстаўляў... Яна парайла. У сваю геніяльнасць паверыў! А ўсё праз блядзюжныя геніталіі. Сім-Сім так паверыў ва ўласную геніタルнасць, што разам з блядзюгай данос прэзідэнту накатаў. Данеслі яны яму, што кіраўніцтва хуёвае на нашай гаўнавізіі. Забіцца венікам. Задушыцца бананам. Сім-Сім той данос прапанаваў мне падпісаць. Ну, я не ебануўся, каб прэзідэнту пісаць даносы на сваё, хай і хуёвае, тэлебачанне. Правільна?

Не ведаў я, што сказаць. Гэта мае найлепшыя сябрукі так жывуць і ябуцца на беларускім тэлебачанні. Гэта яны робяць муйню, што апошнія 15 гадоў выплёхваеца з экранаў у тутэйшыя кватэрны.

Зрэшты, у Юды былі найкласнейшыя карэфани, лепшых не бывае... А што здарылася на Галгофе? Добра, не буду ўдакладняць...

Мяне цікавіла канцоўка гісторыі з партрэтам, і я сказаў: «Правільна, Кітаец! Трэба шанаваць іерархію і чытаць у ложку іерархіста Канфуцыя».

«За данос Сім-Сіма выкінулі з працы. Далі пад сраку і правільна зрабілі. А ты думаў, ён сам зваліў? Піздзёж! За данасіцельства хуйнулі. Казаў я Сім-Сіму: кінь блядзюгу. У яе муж бізъянсьмэн неўябенны, у яе гроши вядуцца, яна ў палітыку гуляеца. Апіздзянец можна. Сім-Сім ёй подпісы збіраў, каб вылучыць у дэпутаткі. Лепш бы яна спраўна залупы лізала, а не ў дэпутатшы вылучалася. Сім-Сім

соваўся па кватэрах, як пацан. Мужыку 44, а ён пішчыць у дамафоны: «Адкройце, я подпісі сабіраю». Сорам. І не сабраў. Каб сабраў? Хто ён для сцервы? Збегай-прынясі, схадзі-дастань, паднімі-падай... Можа, ты з ім пагаворыш?» «Ты даеш?! Я гэтую жабу ведаць не ведаю і ніколі не бачыў...» «Хвіліначку, зараз пакажу!»

На мой стол легла рамачка з фоткай. Хуёвая фотка. Газета парудзелая, як сцулямі ablітая. Жаба ніякая, адно вочкі тырчаць, як у бешанай кількі.

«Кітаець, адкуль у цябе рамка?» «Ну як? Мы ж карэфаны! Калі Сім-Сіма турانулі, ён наладаваў паперамі валізу і да мяне дамоў прывалок. Да сябе не мог. Там жонка, сын, сям'я. Мы — сябры. Мы адзін адному дапамагаць мусім. Ты скажы Сім-Сіму, каб бляждзюту кінуў. Скажаш?» « Скажу! Э-э-э, Кітаець, партрэцік забяры». — «Хай у цябе пабудзе».

А ты мне кажаш, дзе ў мяне сябры... Каб ты не сумнявалася, я партрэт бляждзюгі пакажу. Вось яна!

І не трэба прасоўваць старую мульку: скажы, хто твае карэфаны, і ты скажаш, хто я такі. У Юды былі класныя сябры-апосталы, а ён на Хрыста да-нёс. А ў мяне за сяброў звычайныя апездалы, кітаец з арапам, абодва Юды.

02.02.2004

АНТЫДЫЗАЙНЕР

Я — Антыдизайнер! Быў антыкілер, быў антыфашист, быў антыхрыст... Ёсць антыцелы... Антыдизайнера не было. Цяперака ёсцека. Я, блін, Антыдизайнер, блін згарэлы на Масленіцу! Тэлік бухціць: «Калі вы думаеце, што рэкламу трэба прыбраць...» Думаю: «Рэкламу трэба прыбраць на хуй!» Рэклама — пропаганда херні. Задзяўбра херня. Кіно не паглядзіш спакойна. Перхаць! Карыес! Боль

у страўніку! Заклікі, выклікі, абяцанкі, наёбкі су-
цэльныя. Як за камуністамі... Камунізм пераможа!
Міру мір! Подзвіг народа будзе жыць у вяках! Як за
фашыстоўцамі... Слава невядомаму салдату!

У мяне сваё — антыдизайнерскае меркаванне
пра рэкламу, прапаганду і манекены.

Манекен настолькі ж скульптура, наколькі ды-
зайнер — мастак.

Скульптура заўсёды ў сваёй адзежы, у сваіх ап-
ранахах, а манекен — у чужым прыкідзе, і чужое
максімальна падкрэслена. Паміж манекенам і во-
праткаю, нацягнутай на яго, заўсёды ёсцека непе-
раадольная мяжа, такая ж мяжа існуе паміж рэччу
і ўпакоўкаю. Прасякаеш? Сваё і чужое, як вайна
і мір, як чэлес і кандом.

Дызайнер, манекен, упакоўка — запаўняюць
прастору паміж мастацтвам і рэальнасцю, яны за-
вальваюць гурбамі стракатага смецця мяжу паміж
рукаворным і прыродным, цешачы сябе думкаю
пра стварэнне дадатковых вартасцяў і коштад. Яны хаваюцца за паняткам функцыянальнасці,
а насамрэч з'яўляюцца малапатрэбным лішкам.
Яны сцвярджаюць, што без іх цяжка абысціся, бо
яны ўвайшли ў побыт, як папяровыя гроши. Зала-
тая манета адрозніваецца ад паперкі моцна, і ні-
хто спрачацца тут не будзе. Пра значнасць упа-
коўкі і дызайну спрачацца варта. Дызайн — паміж-
насць прамежнасці.

Пра значнасць рэкламы ў нашым жыцці нагад-
ваюць па дзесяць разоў на дзень у тэлерадыё-
эфіры, абрыўда, астаяблу. Дызайн, упакоўка, рэк-
лама, папяровыя гроши — элементы дробнага
гандлю. Да важных рэчаў — духоўнасці, любові,
розуму і прыгажосці — яны маюць толькі ўскос-
нае дачыненне. Таму не надавай ім увагі, не куль-
тывай іх, і, калі з'яўляецца магчымасць абы-
ходзіцца без іх, прыбірай без шкадавання, як
смецце, на хуй і ўсё.

Калі зайшла гутарка пра скульптуры і манекены, трэба згадаць ідэальную скульптуру. Тую, што належыць да чыста-антыдызайннерскага мастацтва. Што можа быць больш чыстым за краявід з першым снегам? Якая скульптура возьмецца спрачацца са снежнай бабаю? Снежная баба — сінкрэтычнае мастацтва. У ёй збіраюцца і сінтэзуюцца: любоў, вера, веды і творчасць. Белыя снежныя шары, пастваленыя адзін на другі, хто з вамі можа паспрачацца? Які бронзавы правадыр, які мармуровы фюрэр паспрабуе кінуць вам выклік? Нават каменны сфінкс, што ляжыць у егіпецкай пустэлі, думае толькі пра сваю сусстрэчу са снежнай бабаю. Ён сам мне сказаў.

Снежная баба не патрабуе ўпакоўкі. Ёй не трэба рэклама. За яе не сплочваюць ганаар. За яе не атрымліваюць ганаар і не запаўняюць дэкларацыю ў падатковай інспекцыі. Рэклама інспекцыі таксама заманала прастатою.

Снежная баба паказвае сутнасць чалавека, тое, што не змяняецца спрадвеку і не зменіцца ніколі.

Снежная баба не самотная, у яе процьма сваякоў... Замкі з марскога і рапчога пяску... Кветкі, на малёваныя залатым струменем на снезе... Букеты восенійскага лісця... И ўсё астатніе антыдызайннерскае, маё, блядзь, мастацкае.

Рэкламу трэба прыбіраць! Вайна рэкламе! Спакой народу!

15.02.2004

ХЕРУВІМНІК І ПАЛІКВАЧ

Мужыкі п'юць, бабы блядуюць. Файны пачатак для аповеду. Але пачнун інакш.

У саборы ёсьць унітаз. Чалавек сцыць і сера, ён увесеь час хоча піць, жэрці і выпаражняцца.

Царква — установа, без санвузла ніяк. Ты су-
праць? Цывілізацыя прыйшла, унітазы з сабою
папрынясла. Разам са срайняю ў святое месца
прыпаўзае майстар па ўстаноўцы зліўных бач-
коў. Ходзіць гогалем прахфэсар гаўнацечнасці.
Ён жа пасля святара другі чалавек. Без яго ні
ўзад, ні ўперад. Без такога ўсё чыста лайном па-
заплывае. І хай бы хадзіў гаўнанюх сабе, хай бы
вышываў, ганарыста задраўшы нос, толькі б мя-
не не чапаў. Я — малявальшчык анёлаў. Я — звы-
чайны Херувімнік.

Цесна гаўнаведу стала ў срайні. Вылез і пачаў
парады раздаваць.

Яго святар нахваљвае: «Які санвуゼ! Які рука-
мынік!!!» Гаўналюб на сёмым небе ад шчасця! Ну
і палез гаўнадаў на неба, на маё неба пачаў драцца
прыпіздон сантэхнічны!

У царкве я матам не կрюю. Гэта тутака, седзя-
чы на камені і пакурваючы з табою, можна і трэ-
ба загнучы.

У касцёле маўчу, там чым цішэй, тым лепей.
У мяне свая музыка ў душы грае, свае галасы мело-
дью вядуць. Пад уласны музон я размалёўваю сце-
ны, столі і кумпалы. Работа як работа. Цяжкая. Але
мне падабаецца. Мае анёлы не сруць, не п'юць і не
блядуюць. Яны ў мяне співаюць, граюць на лют-
нях ды габоях, кветкі дзяўчаткам дораць. Але, бы-
вае, і злуюцца, выхопліваюць меч і караюць непас-
лухмяных. Меч — анёлава вынаходніцтва, як пісь-
мо і лілея.

Пачаўся мой канфлікт з псеўданіма. Сантэхнік
вырашыў завесці сабе творчае мяно. «Паэты ма-
юць, мастакі са спевакамі валодаюць, святары пе-
раназываюцца, чаму сантэхнік не можа мець,
ціпа, псеўданім?» Так паразважаў гаўнаграй і на-
зваяўся Паліквачом. «Заві мяне Паліквач!» Паліквач
дык Паліквач. Мне аднагуйственна, як гукаць кра-
та анальнага.

Паліквач на гэтым не спыніўся, ён пачаў мяне, Херавумніка, вучыць, як трэба анёльскія крылы ды лікі з хітонамі вымалёўваць. Настойліва наязджаў з парадамі: «Тута ня така, тама зацёмна, зъдзеся засьветла, ціпа!» Я падумаў, што за хуйня творыцца. Паліквача на гуй засылаеш — не сыходзіць. Тутака ён і прагаварыўся: «Канчай, — кажа, — анёлалізацыю!» Спачатку я думаў, што гэта ў гаўнадрая ад ягонай каналізацыі прасвятленне надышло. Потым, бляха-аплявиуха, да мяне дайшло: святар пад'юджвае — мяне травіць. Вайна і чэрці.

У ксяндза на мяне даўно рог вырас. З-за святаровага флірту з жонкай Паліквача. Паліквачыха — звычайная ўнітазніца — вырадзіла дваіх сантэхнічак і распаўзлася ўшыркі, абабіцца абабілася, а блядавітасць засталася. Распуснасць і загнала Паліквачыху пад сутану, гуй смактаць. Ксёндз — чалавек, яму цяжка ў глухім цэлібаце, а тут спрытніца-памочніца падкруцілася. Яна адсмоктвала наўпрост у саборы. Я засёк. Выпадкова. Ляжаў сабе пад столлю на рыштаваннях, адпачываў, стаміўся за дзень, малюочы анёльска-лебядзіныя пёры. Сцымнела, а я ўстаць не магу, ляжу і думаю пра яблыні райскія. Шолахі пачуў, азірнуўся і пабачыў, як прыхаджанка смокча ксяндзоўскі гуй.

Раней я думаў, што ксёндз — гейнік. Аказалася — не, як мінімум бісексуальнік.

Ксёндз — крыжаносец наш грэшны — неяк здагадаўся пра маё падгляданне распусных кайфаў і пачаў мяне травіць, нацкоўваючы гаўналюба.

Мне іх кпіны да пісды. Не падпарадкоўваюся я ксяндзу. Мне замовы дае кардынал. Так я і сказаў прымінечанаму святару, паклікаў яго сюды, за касцёл. Селі мы на гэты самы камень. Я шэптам яму на вуха: «Ад'ябісссь ад мяне. І Паліквачччоў з касцесцёлу папрыбірай. Не зробішиши, як я сказаў, біскупам ніколі не сцстанеши».

Паліквач зваліў, гаўкнуў на мяне, развітваючыся, і павалокся да новых срайняў. Святар робіць выгляд, што мяне для яго няма. Ну а хто з нас бліжэй да Бога? Вялікае пытанне.

22.02.2004

АХВЯРАВАЛЬНИК

«Ты мяне не любіш! Кажаш «люблю», а не любіш. Ты нічым не ахвяраваў дзеля нашага кахання, нічагусенкі не паклаў на алтар любові...» Кожны раз яна «бу-бу-бу» ды «ду-ду-ду». «У цябе, коцік, фантастыкі няма! Фантастыка ў цябе нулявая!» Коцік, фантастыка, любіш, бу-бу-бу... Заябло! «Хераншо! — кажу. — Бубубуньдзем ахвяраваць! Я — заябаты Ахвяравальнік! Ну і ты — рандасць мая — ахвяру прынясеш!»

Набылі мы на Камароўскім кірмашы паўбара-на. У ахвярах баран — важная рэч, сымбалічная. Ахвяру лепшую за ягня чанлавеку цяжка прынду-маць. Хлеб — зямля танная. Баран — дар сапраўдны. Спрадвеку так вяндзецца. На хера новае вын-думляць? Баран — аснова асноў у ахвярапрына-шэнні.

У дундзелкі маёй мелася дачка і муж быў, поўны фарш у сямейным жыцці. А ёй раманы з раманты-кай давай. На!

Прынесла яна дамоў лапатку барана. Папрасіла дачку патрымаць мяса на разборачным кружку. Секанула, ды так спрытна, што дачушчыны пальцы ад далоні адскочылі.

«Што можа быць прыгажэйшае за рассечаную навостранай сякераю лапатку барана?!» — ус-клікваў Карбюзье, эстэт архітэктурны. Ведаў, ганд, пра крыявую моц прыгажосці. «З-за гэтага ты тут?»

Каб жа ж... Дундзелка не змагла з'есці дачу-
шчыны пальцы. Пазногці не пражоўваліся. І за
правую шчаку засоўвала, і за левую, а яны назад
вылазілі разам з ванітамі. Давялося засушыць яе
і пажаваныя пальцы ў горла запхаць. Жанчы-
на — істота кволая, не здатная на ахвяру. Толькі
мужны зможа зжэрці нашчадкаў. Выразанае вока
свайго сына я з першага разу пракаўтнуў. Цяпе-
рака я ведаю, чаму Сатурн... Ці як яго там яшчэ
клічуць? Кронас-Хронас з'еў насенне сваё, плоць
уласных дзяцей паглынуў. Усе ахвяры прыно-
сяцца дзеля непераадольнай любові. Нараджаем
дзяцей, асуджаных на смерць. Дзіця, а не ягня —
праўдзівая ахвяра.

Тут я — Ахвяравальнік — з-за праўды.

Бо... нават... сына свайго...

27.02.2004

СВАЯК

У сваяка нарадзіўся сын, назвалі — Анатоль. Рос Толік ціхім хлопчыкам, пакуль у школу не выправілі. Там высветлілася, што Толя марудна спасцігае свет. Ні пісаць, ні чытаць, ні лічыць ён не змог навучыцца. Сваяк паабчапляў кватэру плакатамі з вялізнымі лічбамі ды рознакаляроўымі літарамі. Увесе вольны час ён ахвяраваў на сынава навучанне, біўся, як рыба аб лёд. Дарэмна. У Анатолевай галаве не складаліся літары ў сло-
вы. Тут яшчэ і хвароба праявілася, запаленне мозгу. Толенъка пражыў няпоўныя 11 гадоў і сышоў у бясслоўны свет. Плакаты з лічбамі і літарамі, што віселі на сценах кватэры, паціху-патро-
ху ператварыліся ў цытаты са Святога Пісання. Жыццё верніка-хрысціяніна так захапіла сваяка,
што ён пачаў паўсюль сведчыць пра неабход-

насць неадкладнага выратавання. Я стаічна зно-
сіў тырады пра Ісуса. Дыскутаваць я не наваж-
ваўся. Знайшоў чалавек супакаенне, і дзякую Богу.
Але аднойчы бацька нябожчыка Анатоля перай-
шоў мяжу... «Буду я ісці па Раі, зірну долу, а там ты,
Валодзя, у пекле пячэшся. Уяўляеш, як горка мне
будзе!» Звяздзец!!! Парвалася трымалка мая:
«З чаго ты вывей, што з райскіх кустоў зможаш
зазырыць у пекла?» «З неба зямля добра відаць!
Так і з райскага саду пекла навідавоку!» «Лыпнне
зенкамі на пакутлівяя курчы родных людзей —
не райская насалода! У раі не зазырыш пекла, як
удзень не пабачыш ноч. Не трапячыся, не сутык-
немся мы на tym свеце!» «Чаму?» «У мяне іншыя
расклады!» Сваяк пакрыўдзіўся, а я не стаў выби-
чацца. Пакутлівае спасіцёжэнне смерці любімага
сына не дае чалавеку права вырашаць лёс іншага,
не дае магчымасці вызначаць месца ў пякельным
раі ці ў райскім пекле.

07.03.2004

ФАШЫСТ

Фашыст загасіў папяросу аб лоб жабрачкі. Тая
завішчэла і дала лататы праз прывакзальны
пляц. Малады фаш застаўся стаяць на аўтобус-
ным прыпынку. Чакальнікі транспарту зрабілі
выгляд, што ні фіга надзвычайнага не здарылася,
усё зашыбісь.

Шклянасценны вакзал зырка ззяў залаціста-
хатнім святлом. Высока-сінє лютайскае неба па-
тыхала моцным холадам.

Фашыст думаў... Хуй яго ведае, што сабе думаў
беларускі фаш, але пра дзеянні распавяду па па-
радку.

«Чаладой малавек, пазалаці ручку...» — толькі

і паспела выставіць зубы лупавокая жабрачка, як гарачы тытунъ пекануў ёй скuru ў tym самым месцы, дзе цёмнасракія індусы ставяць рытуальную кропку...

Фашыст дачакаўся аўтобуса і папіліў дамоў. У пад'едзе яго чакаў сюрпрайз: на падлозе, каля батарэі, валяўся бомж. Фаш урэзаў ботам у бок бадзяжніку. «Шча сыду. Шча... Біць ня трэ... Біць нахуя?» Другая піздзюліна патрапіла ў зарослу калматым валоссем пысу. Бомж абсунуўся і ўсцаўся. Фашыст наступіў на бурачковыя моркаўкі пальцаў: «Уставай, дзіця сатаны, і папіздавалі!» «Куды?» — бамжара глынуў соплі. «Да бацькі свайго пойдзеш, а я правяду, каб не заблудзіўся!»

Бадзяга, выкуліўшыся з пад'езду, паспрабаваў з'ябаць. Ён перабег двор, выскочыў на вуліцу, за ёй зноў апынуўся ў абружаным дзевяціпавярховікамі двары. Бомж піздзюхаў і піздзюхаў, пакуль палымяны боль не ахапіў лёгкія. Ён паваліўся на снег, скурчыўся і замёр. Удары падкаваных жалезам ботаў пасыпаліся на бадзягу. «Здохні, д'яблаў сын!» — хрыпеў фашыст. «Здохні, паганая морда!» — фаш выцягнуў з рукава скуранкі ладны кавалак арматуры і праламаў чэреп небаракі.

Фашыст запхаў труп у кантэйнер са смеццем і закідаў рыззём. «Паедзеш да братоў, на гарадцкі сметнік, і перадасі ім палымянае фашыстоўскае прывітанне! Скажаш, што хутка да іх прыляціць з добрай вестка чырвоны анёл!»

Тры месяцы фашыст рыхтаваўся да актыўнага мерапрыемства на гарадскім сметніку. Вывучаў расклад руху смеццявозаў. Сачыў за бульдазерыстамі, што завальваюць смецце пяском. Пільнаваў, цікаваў, натаваў і выбудоўваў планы нападу. Фаш запамінаў павадкі абітальнікаў палымайніцы. Частка з іх жыла ў зямлянках-буданах на ўскрайку звалкі. Зямляншчыкаў фаш і прыгаварыў: вырашыў пазабіваць, каб распачаць

сістэмнае ачышчэнне роднай зямлі ад чалавека-падобнага смецца.

Напад фашыст здзейсніў напрыканцы красавіка, пад раніцу, калі бамжары даглядалі ўёбішчныя сны.

Фаш запаўзаў у зямлянку і пераразаў гаспадару горла. Труп ablіваў бензінам і падпальваў. Замачыўшы трэцяга, фашыст, згодна з планам, пакінуў памыйку. Ён выбраўся праз лес да аўтобуснага прыпынку, за якім у хмызах хаваў матацыкл. Фаш завёў матор і накіраваўся ў бок сталіцы.

Над чорна-вільготным асфальтам дарогі ўздымалася пякучая-сляпучае сонца. Фашыст імчаў насустроч вогненнаму дыску і балдзеў неўябенна.

На ўездзе ў горад яго тармазнуў мент: «Куды і адкуль едзем?» «Проста катаюся». «На сметнік не закатваліся?» «А што там рабіць?» «Падпальваць». «Нашто?» Ад нехуй рабіць мент кінуў астатніяе пытанне: «Гэта я ў цябе, матацыклетнік хуеў, пытаю: нашто, блядзь, сметнік падпаліў?» Фашыст не стаў тлумачыць паганаму мянту, на хуя парэзаў бамжоў. Фаш саскочыў з матацыкла, выхапіў з рукава нож і кінуўся на нявыспанага ахойніка парадку. Фашыст разлічваў на эфект нечаканасці. Хуй! Мянцяра дакладна ўдарыў у рыла нападніку. Ёбнуў знізу ўгору так, што насавыя косткі зайшлі ў мозг. Фашыст здох на месцы.

08.03.2004

РАНШНІК

Прачынаюся голы. Заўсёды прачынаюся голы. Спаць у апранаах не могу. Не спіцца мне ў піжаме. Каб можна было спаць без коўдры і прасціны, спаў бы. Мне хацелася б спаць на мармуро-

вай пліце. Мармур мусіць быць ружовы ў шэрыя пражылкі. І не проста ружовы, а ружова-залацісты з цёплым адлівам. Гэта мары, а ў рэале прачынаюся пад коўдрай, пад спевы будзільніка Canon Alarm Clock. Гадзіннік падараўваў мне галоўны рэдактар «Белорусской деловой газеты». Газетчыкі ведаюць, які гадзіннік трэба дарыць. Я спускаю ногі ў пантофлі Ecco. Вельмі хатнія пантофлі, дарэчы. Пантофлі павінны быць хатнія, а не спартовыя. Голы, у адных пантофлях, я іду ў варэльню гатаўца Italian style Coffee. Пакуль астывае кава, паспываю апаласнучь твар ледзяною вадой і пачысціць зубы пастай «Рэмбрант», той, што здымае з зубоў кававы налёт. Цяпер можна апрануць цёмна-цёмна-сіні халат Ungaro і, сеўшы ў галандскае скураное крэсла, выпіць першую каву. Крэсла я ўпершыню ўбачыў у Празе, каля Паraphаўской вежы. У вітрыне красавалася маё крэсла. Ёсць такія рэчы: пабачыўши іх, адразу разумееш — яны твае. Але везіці з Прагі ў Менск кабінетнае крэсла, нават калі яно безумоўна тваё, не намерыйся. Другі раз я ўбачыў крэсла ў дамку РСДРП. Нейкі час у музеі Расійскай сацыял-дэмакратычнай рабочай партыі і яе першага з'езду гандлявалі шыкоўнай галандскай мэбллю, і я абзавеўся кабінетным крэслам, седзячы ў якім чытаю і п'ю каву. Пра гандляроў мэбллю ў эрсэдээрпэшным дамку я нават матэрыял напісаў у газету «Свабода». Ад няма чаго рабіць напісаў і ад того, што ўсе слова ў абрэвіятуры РСДРП я не люблю, а мэблю з Галандыі люблю. Яшчэ люблю ранішнюю прабежку ў парку. Надзяваю майткі Kenzo, майку Versace. J. C., шкарпэткі Hugo Boss, касцюм Hugo Boss, красоўкі Adidas... Гадоў сем я бегаў у красоўках Ecco, а ў Лондане набыў Adidas і не шкадую. Красоўкі мусіць быць зроблены спартовай, а не абутковай фірмаю. Бягу павольна; шпацыравальны ранішні бег вымагае па-

стаянства, а не рэкордаў. Каб бегчы лёгка, трэба злавацца, і я злуюся і бягу шпарчэй. Zluiusia i biahu. Biahu i zluiusia. Zluiusia i biahu. Biahu i zluiusia. Прыбегшы дамоў, прымаю душ. Абавязкова мію галаву. Змываю злосць. Шампунь для нармальных валасоў з лініі Vichy мяне цалкам задавальняе. Нагогул, касметыку і парфум я набываю французскія. Шумок для галення Chanel Allure досьць пышчотны і лёзы Gillette Mach 3 выдатна зразаюць валасы. Дзеля ўпэўненасці рухаў падчас галення я выкарыстоўваю сталёвы англійскі станок Ed Ej Se. Станок мусіць быць важкім. А масажную шчотку я выбіраю сярэдній вагі і невялікага памеру, за звычай гэта Sephora Professional. Гель для валасоў ў мяне «Ларэаль», ён прыстойна фіксуе стрыжку на цэлы дзень і добра змываецца. Пасля водных працэдураў я абдаюся воблакам дэзадаранту Chanel Allure, твар змазваю вадою з той жа лініі. Калі надакучвае Allure homme, я бяру Platinum egoiste. Апранаюся хутка. Майткі Hugo Boss, майка Hugo Boss, шкарпэткі Thierry Mugler, гольф Hugo Boss, касцюм Thierry Mugler, пас Hugo Boss, гадзіннік Panerai Luminor у сталёвым корпусе, чаравікі з крамы Holland & Holland London, дзе апраналася стогадовая каралева-маці, манто Austin Reed made in England, набытае ў Вене, кепка 100 % Cashmere made in Scotland, прыдбаная of Piccadilli London. Бяру сабраны з вечара парт-фель Samsonite і спускаюся ў двор, дзе мяне чакае «Мерседэс», колер — вільготны асфальт. Дарэчы, машыну ў найбліжэйшы час трэба памяняць, і памяняю. Прыйзджаю ў офіс, заходжу ў кабінет, сядаю ў фінскае скураное крэсла, разгойдваюся, здymаю слухаўку з апарата Bang & Olufsen, каб сказаць табе, што я не глянцавы матэрыяліст і заўтра раніцай прачнуся цалкам голы, з прыўзнятым настроем і ўзнятым чэлесам.

02.04.2004

НОВАБЕЛАРУС

Зарабіць бабло не кожны зможа. Новабеларус зарабіў, дахуя нагроб, дахуішча насёк, столькі, што можна сказаць — чалавек адбыўся.

Далей, блядзь, што? Дом збудаваў, катэдж у цэнтры сталіцы, а не хухры-мухры на гнілых вадаёмах. У катэджы, на першым паверсе абсталяваў бар: стойка-хуёйка, паліцы-хуіцы з пляшкамі, лядоўня-хуёўня з піўком ды далікатэсамі-хуйесамі.

Бабло-баблом, а кайфы простыя ў Новабеларуса засталіся: заваліцца ў бар і нажэрціся да ўсрачкі.

Ён завальваўся ў свой бар, урубаў свой музон-шансон, запальваў свой камін і каўтаў шампусік «Cristal» (350 баксей за батл). Мог сабе дазволіць і дазваляў. Новабеларус дазваляў сабе выйсці з парожній бутэлькай на двор, вытрасці апошнія кроплі «Cristalu» на язык і зафугачыць бутэльку на дах свайго ахуіцельнага катэджа.

Пазакіданыя на дах бутылі з-пад шампусіка спакусілі бамжа. Ён пералез праз высозны плот і кіраваўся да пажарнай лесвіцы, калі на ганку паўстаў Новабеларус. Бомж адгроб піздзюлей па поўнай праграме: кулакамі ў рыла, нагой па яйцах і пяткаю па спіне. Новабеларус прагнаў бамжару, запіздзорыў на дах яшчэ бутэлечку з-пад віскара і лёг спаць.

А бомжык сабраў сілы, дачакаўся, калі новы беларус засне, і залез на дах. Як жа ён расстроіўся, калі зразумеў, што ўсе бутэлькі замежныя настолькі, што хуй ты іх здасі ў прыёмны пункт шклатары! Бомж так заперажываў, што хуй слова нойдзеш, каб пачуцці ягоныя абмаляваць. Ды і на хуй іх шукаць?!

Праз дзён пяць пасля піздзілаўкі з бамжарай

Новабеларус зноў пусціў у столь корак з бутэлькі «Cristal». Ён глядзеў у каміннае полымя, калі да яго прыйшоў незнаёмы. Гэты хлопец сказаў, што жыве па суседству ў дзевяціпавярховіку, што яму забябісць відаць дах новабеларускага катэджа, што на tym даху трэці дзень ляжыць нейкі хуй.

Выкліканыя мянты прыбраўші нябожчыка, які сканаў ад выгляду даражэзных бутэлек, не прыдатных для абмену на грошы. За асобны падарунак-пачастунак яны прыбраўші з даху інамарковую шклатару.

А Новабеларус? Усё ў яго заябісь.

21.04.2004

НОВААМЕРЫКАНЕЦ

Мастак-афармляльнік Мойша... Пупсс. Ды ведаеш ты Мойшу, ну, раней мы яго клікалі Мішка, цяперака — Майк. Прозвішча? Упсс. Якое тут можа быць прозвішча? Тутэйшае, просценъкае — Груша. Згадаў і зашыбіся.

Мішка Груша насіў знатны нос. Огого дзюба! З такім гарбатым шнобелем добра глядзеца на ізраільскай манецце, а хадзіць па беларускаму заводскому раёну — кепскавасценъка. Да дзюбкі і чапляліся ўёпкі. Яны б чапляліся да чаго іншага, але нашто ўёпкам іншасць, калі тырычыць ідышычны нос. Уёпкі білі па tym носе. Уёпкі ёсьць уёпкі.

Міхасю так абрыйд уласны шнобель, што ён зрабіў пластычную аперацыю. Замест крываватага дышля з'явілася кірпатая піпачка. Яна сінела на марозе і чырванела на сонцы, але ў памяшканні мела цялесны колер.

Наш Груша супакоіўся, але ненадоўга. Яўрэй, калі ён яўрэй, а не жыд местачковы, не можа супакоівацца надоўга. Тссспак. Задаволены вынікамі

пластычнай хіургії, Мойша імплантаваў сабе зуб.

З падноўленым носам і навюткім клыком Груша перабраўся праз акіян, у лацінскі квартал Брукліна. У гэтым чортавым квартале і выпаў зуб. Выпаў не сам. Майк рукамі дапамог. Правяраў, ці моцна трymaeцца. Даправяраўся. З клыком у кішэні Міхась пераляцеў акіян і прымусіў менскіх стаматолагаў паўтарыць аперацию.

Каб не лётаць праз акіян з-за кожнага клыка, Груша застрахаваў здароўе ў Навюткім Ёрку. І праўльна зрабіў, бо новы нос не любіў кандыцыянеру, ён цёк. Насмарк — сур'ёзная хвароба, калі ён хранічны, а ты мастак-афармляльнік, і соплі падаюць на малюнкі.

Груша абразаў нажом паперу, калі пачуў, што зараз кропля абарвецца з носа і пляснецца на гатовае шэдэўро. Маэстра выцер нос кулаком. Ды так удала, што замест адной смаркачовай кропелькі, на малюнак пасыпалася процьма крывавых. Майку стала кепска, бо вайструшчым лязом ён адхапіў ладны кавалак мяса. Абліваючыся крывёю і слязьмі, Mike Hrus заляцеў у бальніцу, дзе яго завялі ў аперацыйную і папрасілі хвілінчу пачакаць.

Наш пакутнік гадзіну сцякаў рознакаляровымі вадкасцямі, пакуль прыйшлі хіурргі. Перад тым, як зашываць рану, яны спыталіся: ці памятае Mike-Mіхась-Міша сваё імя, ці помніць, у колькі ён з'явіўся ў бальніцы, ці ведае, якая цяперака гадзіна. Знябожаны Hrus адказаў на ўсе пытанні, і дактары ўвобмільг заштопалі шнобель. Бяда чакала Новаамерыканца на выхадзе з бальніцы, бо там растлумачылі, што ягоная страхоўка дзейнічала на працягу першай гадзіны пасля здарэння, а потым не дзейнічала.

Давялося адваліць за аперацию трох тысячы грыноў. На сваім носе Міхась Груша высветліў, што амерыканскія ўёлкі нічым не лепшыя за

еўрапейскіх, а наперадзе яго чакала 11 верасня, каб на сваёй скуры зведаць усю паскуднасць афра-азіяцкіх ўёпкаў.

Усё зведаў Новаамерыканец і тэлефануе мне, Старабеларусу, каб спытацца, ці моцна я яму зайдрошчу. Мішка не спытаўся, ці зайдрошчу я яму наогул. Ён захацеў даведацца пра моц зайдрасці Старабеларуса да Новаамерыканца.

Чаму я мушу зайдросціць Мішу, ён патлумачыў. Пссмык. Міша стаў тоўсты і адпусціў бараду! Міша за месяц траціць на адзін бакс болей, чым зарабляе. Міша навучыўся аб'...баць амерыканскую падатковую інспекцыю. Вось адкуль гэты лішні даляр. Майку зайдросцяць усе, хто застаўся ў Старым Свеце. Ён у тое верыць. Гэта ж такая новая амерыканская вера: пераканаць сябе, што ты лепшы за іншых, і ўсе іншыя табе зайдросцяць. Пссха.

29.04.2004

НОВАБЕЛАРУС-2

Будуць бабкі — будуць бабы. Мудрасць старабеларусаў працуе і ў свеце новабеларусаў. Нідзе не дзецца, нікуды не з'ябацица.

Спачатку бурыкаліся бляндзюжкі ў ложку Новабеларуса. Шмат папраляцела матылькоў-начніц, пакуль не прыйшла краля. Яна заскочыла ў новабеларускі ложак і не вылазіла, пакуль не нарадзіла новабеларусачку.

Калі думаеш, што новабеларускае жыццё гладка коціцца, памыляешся моцна.

Днямі прыбягае ён да мяне і...

Новабеларусачка салодка сапла ў калысцы. Но-вабеларус з новабеларускай вячэралі. Як у доме апынуліся пяць бандзюганаў у чорных масках, ён

дагэтуль не ўяўляе. Адзін вырадак дастаў нож і стаў над калыскай. Новабеларус з новабеларускай ляжалі тварамі ў падлогу, са звязанымі за спінаю рукамі. Бандзюганы выграблі грошы з упрыгожваннямі ды звалілі, радуючыся багатай спажывіве.

«Мянты іх пастралаюць! Знойдуць і пазамочваюць!» — суцяшаў я Новабеларуса. «Гуй! Сказаі: не будуць стралаюць. Высачаць і паахапаюць, кожнага паасобку.» «Думаю, пастралаюць». «Кажу табе, план у іх ёсць. Я ж гаварыў з імі. Каб не дзіця, я б гэтых выблядкаў каміннай чапялой ухайдохаў». «З чапялой на пісталет?» «Сукі павывучванныя, высачылі, калі ўсе дома, калі дзіця можна ў закладнікі хапануць. Дачка нават не прачнулася, так усё хутка і ціха зрабілі, заяботы лятучыя».

Добра, што ў Новабеларуса знайшліся наяўныя бабкі, што было шмат грошай і ён адкупіўся імі ад бандзюганаў. А каб не было бабла? Труба!

Цяпер Новабеларус дакладна ведае, колькі каштует новабеларускае жыццё. Ведае, гад, але не скажа нікому, нават сабе.

09.05.2004

КАЗАДРАЛЬНИК

Казу адпярдоліць? Га? Самае тое, калі, соткі трывапусціўшы, апынуцца ў прыстойнай казадральні. Не так проста тую казадральню знайсці. Не пакажуць, дык хер знойдзеши. А як завядуць, дык застанецца здзівіцца: тут, побач, два крокі ад праспекту, у гатэлі «Сталіца». У нас і такі, бляхававіруха, Тайланд. 5000 банкаўскіх білетаў, і будзе табе Бангкок на поўны рост. Голая козачка за 5 штук будзе ў цябе на каленях танчыць, будзе сіськамі да гульфіка прыціскацца, будзе прасіцца ў габінэт, на ложак. Хрэн стрываеш, гуй ад-

мовішся, замовіш ты нумар. А яна паляць апранацца, каб здзівіць цябе — начнога Казадральника — напоўніцу. Яна апране белую сукню. Каза апранецца ў вясельны строй нявесты: з вяночкам на галаве, з бялюткімі чаравічкамі, з карункавымі панчохамі. Забурышся ты пад тую сукню. Наўтыкаешся, наторгаешся, натолішся, натомішся. А каза не супакоіцца, пакуль не ўздыбарыць чэлес твой на другі заход. Выдаіць яна цябе да астатній кропелькі, да ігольчастага паколвання ў пахавінні. І вернешся ты да барнай стойкі спустошаны ўшчэнт і неапісальна шчаслівы. Загоніш сотку гарэлкі ў сваю засмяглу пустату і папіздуеш дамоў, з мараю пра вяртанне ў вясёлую казадральню.

22.05.2004

БЫЧАРА

Мужыкі — бычары і туебні; хацеў сказаць — усем дэбілы, але своечасова тармазнуў. Не ўсе дзядзькі боўдзілы, толькі разумных сярод іх — адзін на чортаў тузін.

У баб роўна наадварот: адна з дзесяці — дурніца, а дзесяць разумных. Цёткам разум патрабуеца каб лічыць. Бабы несупынна лічаць, пралічваюць, пералічваюць і пальцы загінаюць. У іх каляндарык пад рукою і пад жыватом, у іх — месяц, у іх — дзевяць месяцоў, у іх — ад года да трох, ад трох да пяці, ад пачатку і да канца. Бабская натурматэматыка заскладаная для мужыкоў, бо выбудоўваецца ў менструальнай կрыві ды родавых водах.

Мужыкі — быкі. Яны толькі на паляванне могуць хадзіць. Раней палявалі на зуброў з дзікамі, а бабы тым часам папрыручвалі сабе кароў, катоў, коней з сабакамі ды бараноў са свіннямі. Цяперака рыбалкі з паляваннемі на хуй нікому не

трэба. Мужыкі-быкі нацягнулі на ногі боты і патупалі паляваць на быкоў-мужыкоў. Яны яшчэ і мараль сабе вынайшли: дзяцей, жанчын і старых не піздзіць. Такая быкоўская мараль, што я балдзею. Забіваць херашо — думае бычара і чапляе сабе на грудзі залатыя крыжы з зоркамі, каб астатнія бачылі, колькі той ваявацель людцаў замачыў. Сказануць мацернае слоўца — амаральна!!! А хуячыць па людзях з гарматы — маральна? Яшчэ больш мамаральна — піздануць на горад бомбу і зацягнуць прапітым голасам песню: «Любімы горад можаш спаць спакойна...»? Невылечная чалавечая тупасць — быкавізм.

Пра мужчынскую дуроту я не навыдумляю і не вычытаў у кніжэнцыі, я тупавокасць пабачыў у трапейбусе. Пёрся ранічкай на трэніроўку ў басейн і пазіраў на пасажыраў. Трапейбус быў бітма набіты чалавекамі. У мужыкоў вочы не глядзелі, ні іскры розуму не было ў мужчынскіх вачах; а бабскія глядзелі поўніліся блішчастай цікавасцю і цёплай любоўю да матэрыяльнага жыцця. Мяне так уразіла розніца паміж бабскімі ды мужыкоўскімі вачыма, што я 40 гадоў не магу забыцца на тое ўзрушэнне ад асяпляльнага адкрыцця.

Развагі развагамі, а без прыкладу не маляўніча атрымліваецца.

Ёсць у мяне знаёмы — тыповы бык, мяно — Бычара. Аднойчы я расказаў яму гісторыю пра адну сваю бабу:

«Жанчына тэлефануе мне праз 23 гады маўчання. Здарaeцца такое: не бачышся з бабцом процыму часу, а загаворыш, і процымы няма. Дамаўляемся. Парфумімся. Сустракаемся. Абдымаемся. Гарбату п'ем. Шпацыруем. Распавядаем кожны пра сябе.

Яна: «Першы мой муж — міліцыянт — не бярэ хабар. Кажу: «Бяры!» Пачынае браць. Баіцца-калоціца, але бярэ-грабе. Толькі грошикай замала. Кідаю яго».

На развітанне жанчына паўтарае сакрамен-
тальнае пытанне: «Чаму ты, Валодзя, не ажаніўся
са мной?» Яна мне яго і раней задавала, калі мы зя-
лённую гарбату ў клубе замаўлялі. Але я выкруціўся,
сказаўшы, што трэба згадаць, успомніць, паду-
маць, каб не памыліцца і нікога не пакрыўдзіць.
Зрэшты, якія крыўды? У бабца другі муж — нямецкі
настаўнік. У яе дзве дачкі. Жыве мая жанчына ў си-
тай Нямеччыне, выглядае выдатна, зарабляе шмат.
І ўсё ж тармажу, бо мараль — старых, дзетак і баб
не мудохаць. А яна толькі дзеля адзінага пытання
і наважылася патэлефанаваць, і прыйшла на спат-
канне. Кожная жанчына жадае ведаць, чаму яе за-
муж не ўзялі.

Мне варта было схлусіць. Мне, нібыта доктару,
дазваляецца падманваць. Жанчына нават падказ-
ку дала: «Ты закахаўся! Так?» Толькі я не траціў ро-
зум ад кахання. Я спакойна пралічыў сітуёвіну
і атрымаў карціну: адна жанчына чакае ад мяне
дзіця, жыву я з другой жанчынаю, якая мае сына
і збіраецца мне нарадзіць яшчэ адно дзіця, трэцяя
жанчына — гэтая, што вярнулася праз 23 гады, —
таксама хоча дзіця. Я люблю сваіх дзяцей, на-
огул — дзяцей я люблю, але я не любіў краіну
СССР, якая збиралася загрэбсці мяне ў войска
і кінуць на бойню ў Афганістан, каб я выканаў
нейкі там інтэрнацыянальны абязядак па забой-
ству людзей — старых, дзяцей і жанчын. Я выбраў
сабе другую жанчыну, выбраў дваіх дзяцей, пас-
лаў у сраку краіну і абязядак службы Савецкаму
Саюзу і зажыў сабе, як і раней, жыццём вольнага
мастака. Так я патлумачыў цікаўнай жанчыне. Мо-
жа, яна і не паверыла. Бог з ёй.

Цалую я яе, і едзе яна ў Германію да свайго
другога мужа — выкладчыка школьнага майсан-
ня. «Ён не такі фантастычны мастак, як ты. Ён
звычайны выкладчык выяўленчага мастацтва», —
так жанчына гаворыць пра свайго другога мужа

немца, які глядзіць яе дачок ад першага руска-моўнага мужа-мянта».

Бычара верыць у праўдзівасць майго аповеду. Быкі — даверлівія стварэнні. Але для іх вайсковая мараль вельмі важная, іх бычачая мараль — забіваць херашо. І вось з Бычары паваліла-павярнула:

«Туебень ты, Вова. Шкада, што мала хто пра гэта кажа, відаць, у гаўно баяцца ўлезіці. Я не тульскі (мой Бычара ў расейскім гарадку Тула аціраецца), я байструнскі (Бычара нарадзіўся ў беларускай вёсачцы Казацкія Байструны). Байструнцам нарадзіўся, байструнцам і памру, дзе б ні жыў. І на шыльдзе маёй будзе напісана «УЛАДЗІМІР» — ты пра гэта не турбуйся. (Гэта я быку неяк раней казаў, што расейцы на ягонай магіле напішуць «ВЛАДИМИР...».) Па-беларуску будзе напісана, як напісана па-беларуску на магільнай шыльдзе майго сына на тульскіх могілках. (У Бычары Прырода — не буду казаць Бог — забрала маленъкага сына. Ён праз жахлівую страту страшэнна заперажываў, праз гэта і ў царкву пачаў заходзіць, але нават 7 смяротных грахоў не змог запомніць. Бычара — пафасны пацан.) Кажу табе, Вова, такія інтымныя рэчы, каб ты ўсвядоміў сваю паскуднасць. Дзяцей сваіх я зачаў у любові, а не па п'яні ці каб на вайну ў Афган не трапіць. Разумееш, да чаго я? І жаніўся па каханні, а не так, каб у войска не пайсці. Таму і не грызе мяне чарвяк, як некаторых. (Пра чарвяка недарэчна атрымалася. Нельга іншым пра чарвяка казаць, калі тваё дзіцятка ў магіле спачывае. Абсекся Бычара. Схіліў кароткаабстрыжаную вузкалобую галоўку. Засмуткаваў.) Шкадую толькі, што ўвязаўся ў лаянку з такім лайнам, як ты, бо і на мяне цяпер твой паскудны дух трапіў. Але нічога, я ператрываю, а ты даведаешся пра сваё сапраўднае ablічча. Божа, збаў Беларусь ад такіх арыстакратоў, як ты, Вова. Прашу пррабачэння ў цябе, Божа, за тое, што ўвязаўся ў лаянку. Шкадую...»

Ну і далей Бычару несла і несла ў слязліве выбачнства. Паўтараць бессэнсоўна. Тут варты хераць усялякую быкоўскую слінявасць і пасылаць Бычару ў дзірку. Я паслаў. Але трэба яшчэ раз падкрэсліць пэўны дыскурс: Бычара мне верыць! Бычара яшчэ верыць: у справядлівасць чалавеказабойства і вайны, у каханне сваёй бабы, у прыгажосць прыроды, якая забрала сына. Бычара — тупаверліве стварэнне. Таму хай коціцца ў свой вогненны Афган, у чортаву чорную Дзірку.

А мы з табою да маёй бабы вернемся. Харошая баба, між іншым. Прыйгажуня. Разумніца. Яна мяне ў клубе «X-Rey» пагладзіла па галаве. Пышчотна праўяла даланёю па валасах, калі я нахліўся над кубкам гарачае гарбаты. Палашчыла і прашаптала: «Ты, Валодзя, амаль не змяніўся. Ты такі, як і быў — лібімы...» Як мне падабалася яе імя — Іра! Мне тады яшчэ падабалася іншая IRA — ірландская вызвольная армія. Нешта бычынае часам паўстае і ў майм мужчынскім сэрцы. Прыйрода, нідзе не падзецца. Але каб выжыць і захавацца ў чалавеказабойчай прыродзе, трэба стаць бязлітасным да сябе і да іншых.

У Іры смярдзела з рота. Іра жыла ў інтэрнаце і за пяць гадоў нажыла гастрыт. Я кахаў Іру, але кіслы пах, што ўздымаўся ад сапсаванага страўніка, стаў паміж намі непераадольнай сцяною. І я выбраў здаровую жанчыну і здаровых дзяцей з лёгкім і чыстым дыханнем.

05.06.2004

КВАТЭРНІЦА-2

Бабы мяне любяць. Бабы мяне люблядзь. Мяне, блядзь, любядзь бабы! А я люблю кнігі, бля! Баб люблю моцна. Толькі каб любіць баб, мне трэ' грошы зараблядзь, а бабло я закалочваю, кнігі робячы:

прыдумляю, рэдахую, выдаю, афармляю, прадаю і пішу. З раніцы да раніцы я займаюся кніжуленцы-ямі. Нават у глыбакадумным сне... Сягоння снілася: брыду ўздоўж возера. Раніца, туман, возера разлілася пасля начной залевы, а я ў сандалетах. Шкарпэткі мокрыя. Няўтульна. Якога гуя я ў сандалетах папёрсы ўздоўж возера гуляць? Чорт яго ведае. Заходжу ў катэдж. У зашклёнай тэррасе месціцца бібліятэка: паліцы, сталы, шафы поўныя кніжак. Перабіраю, гартаю. Зборнік вершаў Цютчава ў залатой вокладцы. Даўно я не перачытваў Цюнчава. Сапраўды, Цютчава я даўнавасценъка не пачытваў. А ці не перачытаць мне Цю-цочава? Трэба ў гаспадара ці ў мажардома-бібліятэкара папытыць дазволу. Дзе тут хто? Нідзе нікога! Хаджу, заглядаю за шафы, за-зырваю за стэлажы, прыслухоўваюся: нехта недзе дыхае, пасопвае, пасвіствае. Чуць чую, бачыць не бачу. Прислухайся: зусім побач нехта храпе. Прачнуўся. Жонка храпе. «Любая, павярніся на бачок!» Так заўсёды: бабы мне замінаюць займацца кнігамі. Таму раз на год, каб зрабіць сваю кнігу, я здымамо кватэру. Каб стаць літаратарам, мусіш штогод выдаваць уласную кнігу, інакш ты — Грамафон Графаманавіч, а не пісьменнік. Завальваю ў кантору «Задзім, здымем, дапаможам...», плачу, і праз гадзіну ў мяне ёсць адrellса. Пашпарт, гроши, і ключы ад аднапакаўкі ў кішэні прыязна пазвоńваюць. Тыдзень працу спакойна. Ніхто не турбуе. Другі тыдзень гаспадыня кватэры мяне патурбавала два разы. А на трэці тыдзень гэтая Кватэрніца сустрэла мяне ў вітальні. Была баба як баба, а тут: пыса расфарбаваная, сукенка вечаровая, на галаве хуй ведае што залакіраванае. «Я тутака канъячок...» Чакануцца можна. «Курачка смажаная... У мяне дзень нараджэння. Адсвяткуем? Я сама беляшы спякла...» — «Другім разам. Я на хвілінку забег, каб паперы забраць...» «А канъяк? Шампанская?» Дзень ахуення ў цябе! Не! Дзень апіздзянення ў цябе, мая дарагая

Кватэрніца. «Другім разам!» Забраў я рукапіс і з'ябаў. Псіхапатка мне на хуй не трэба. У мяне сваіх прыбабахаў да хуя. Ладна, бля, я ў другую кантору «Здымем, здадзім...» сунуўся. Грошы, пашпарт, ключ, кватэра. Праз тыдзень закруціўся сюжэтны паўтор. Кватэрніца-2 прыпёrlася з торцікам. Сукі з бюро прадавалі мяне! Як я адразу не дапёр? Бабы мяне любяць, бабы мяне люблядзь, мяне, блядзь, любядзь бабы... А я люблю кнігі! Калі я люблю кнігі, бабы самі хай чухаюць сваю пізду. Хіба я не маю права на кніжны адпачынак раз на год? Маю! Ну і пайшлі ўсе бабы... Не ўсе... На здымнай кватэры засталіся мае рэчы: падушачка, прасцінка, коўдра і ручнік. Сутыкацца з прыставучай Кватэрніцай-2 было ў лом. Коўдра, прасцінка, падушка і ручнік набываліся для кахранкі. Ёй я сказаў: «Хочаш забраць? Схадзі і забяры. А я гатовы кінуць рэчы, абы з дурной бабаю не сутыкацца». И пайшла, і забрала, і аблаяла Кватэрніцу-2. Кахранка пайшла не адна, яна пайшла з сяброўкаю. Каб Кватэрніца-2 супраціўнulaся, яны б яе адпіздзілі. И правільна б зрабілі, бо нефіг замінаць Літаратніку кнігу пісаць.

12.07.2004